

UNIVERZITA KARLOVA**Filozofická fakulta****Zápis o části státní závěrečné zkoušky
Obhajoba závěrečné práce**

Akademický rok: 2016/2017

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Robin Kopecký
Datum narození: 18.03.1989
Identifikační číslo studenta: 24821395

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 381080

Název práce: Pátý Bentham
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: doc. James Hill, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. Jakub Jirsa, Ph.D.

Datum obhajoby : 06.09.2017   **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Uchazeč: Práce se věnuje odůvodnění etického systému Benthamova. Chce vyjít z jeho ontologických prací a přes analýzu jazyka dojít k jeho etice. Opírá se především o spis „Ontologie“. Ukazuje, že Benthamova etika je založena na utilitarismu. U Benthamova máme co do činění se skutečnou metafyzikou, včetně klasifikace entit. Zkoumá vztah fiktivních a reálných entit. Štěstí či princip užitku je fiktivní entitou, která se vztahuje k reálným entitám: potěšení a bolesti. Zavádí termín „frazeopleróza“ pro označení Benthamovy metody. Bentham jazyk užívá k tomu, aby se termíny vázaly k reálným substancím, a byly tak smysluplné. Termíny označující fiktivní entity mohou být smysluplné, pokud se vposled vztahují k reálným entitám.

Další kapitoly se zabývají vytvořením Benthamova samotného etického systému a jeho obhajobou. Tematizuje Benthamovu redukcionistickou filosofii. Redukcionistický koncept lidské psychologie spočívá v tom, že Bentham odvozuje etiku z psychologie. Termíny potěšení a bolesti jsou založeny v substanti, již je lidské tělo. Dále tematizuje dílčí předpoklady kalkul štěstí. V některých případech lze kalkul použít, pokud známe pravděpodobnost, i když nejde o matematický kalkul. Tam kde selhává, aplikuje princip mezního užitku a intersubjektivní srovnání.

Dále se věnuje problému skloubení veřejné etiky a soukromé etiky. Jedinci mají zájem na svém štěstí. Přesto podle principu mezního užitku máme počítat i zájmy a štěstí druhých.

Vedoucí: Práce má ambiciózní cíl: interpretace celého Benthamova. Práce obsahuje velmi podařené pasáže, zejména pokud se týká etiky a politické filosofie. Tyto pasáže představují skutečný přínos. Autor zná velmi dobře současnou sekundární literaturu. Práce tvoří jednotný celek. Ambiciózní projekt nicméně není zcela úspěšně provedený. Tři kritické otázky: 1) Autor užívá termínů „ideje“ a

„imprese“ v humeovském smyslu. Je však pochybné, zda tyto významy mají stejný význam u Huma i Benthama. 2) Potěšení a bolest jsou v práci řazeny mezi reálné entity. Reálné entity jsou však tělesa či substance. Uchazeč předpokládá, že mají neurofyziologický základ. Bentham je v tomto ohledu spíše dogmatik. 3) Jaké je Benthamovo stanovisko ohledně duše? Je jeho pozice spíše dualistická, nebo je duše jakýmsi příznakem?

Oponent: Na práci poutá šíře užití sekundární literatury a propojení Benthamovy etiky a politické filosofie s jeho ontologií a filosofií jazyka. Výsledná interpretace se nicméně neliší od klasických interpretací. Práce je místy příliš popisná. Kapitulu o filosofii jazyka by bylo třeba více rozpracovat. Není jasné, jak může Bentham klasifikovat ideje jako vnímatelné reálné entity. Práce nekonzistentně podává Benthamovo pojetí Boha: Bůh je na jedné straně charakterizován jako odvozená reálná entita, na druhé straně je řečeno, že není výsledkem přímého ani odvozeného vnímání. Autor klade otázku, kdo patří do skupiny morálně relevantních bytostí – proč neber v úvahu Benthamovu poznámku o schopnosti utrpení jako jediného relevantního kritéria? Lze pochybovat, že princip asketismu je pro Benthama skutečně konkurentem principu užitku. Otázka kalkulace mohla být pojednána přesněji: zdá se, že Bentham uvažuje o skutečném kalkulu, nikoli síti vzájemného porovnání více a méně.

Klasifikace obhajoby:	velmi dobře	
Předseda komise:	Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr. (přítomen)	.....
Členové komise:	Mgr. Václav Němec, Ph.D. (přítomen)	.....
	doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D. (přítomen)	.....
	Mgr. Dita Válková, Ph.D. (nepřítomen)	.....
	Mgr. Martin Ritter, Ph.D. (nepřítomen)	.....